

(NÁVRH)

**Štatút
splnomocnenca vlády Slovenskej republiky
pre územnú samosprávu**

schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č..... mája 2025

**Článok 1
Úvodné ustanovenie**

Tento štatút upravuje postavenie, pôsobnosť, úlohy, vzťahy a zodpovednosť splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre územnú samosprávu (ďalej len „splnomocnenec“), zásady činnosti, organizačné zabezpečenie jeho činnosti a vzťahy splnomocnenca k orgánom štátnej správy, orgánom územnej samosprávy a iným subjektom, s cieľom koordinovať aktivity vo vzťahu k modernizácii samosprávy, podporovať transfer poznatkov a príkladov dobrej praxe.

**Článok 2
Postavenie splnomocnenca**

- (1) Splnomocnenec má postavenie poradného orgánu vlády Slovenskej republiky¹.
- (2) Splnomocnenca vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) na návrh predsedu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „predseda vlády“).
- (3) Splnomocnenec zodpovedá za svoju činnosť vláde.
- (4) Splnomocnenec koordinuje svoju činnosť s podpredsedami vlády Slovenskej republiky (ďalej len „podpredseda vlády“) a s príslušnými ministrami.
- (5) V rozsahu plnenia svojich úloh a v súvislosti s výkonom svojej funkcie, si splnomocnenec môže zriaďovať pracovné skupiny alebo komisie. Ich agendu, zloženie, úlohy, zásady činnosti, technické a organizačné zabezpečenie činnosti, ako aj práva a povinnosti členov, vymedzí splnomocnenec.

**Článok 3
Pôsobnosť splnomocnenca**

- (1) Návrhy, na ktorých realizáciu je potrebný súhlas vlády, predkladá splnomocnenec na rokovanie vlády prostredníctvom ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“). Splnomocnenec predkladá návrhy a iné materiály vláde v spolupráci s príslušnými ministrami.
- (2) Splnomocnenec predkladá návrhy na rokovanie poradných orgánov vlády, ak si to vyžaduje povaha vecí.
- (3) Splnomocnenec sa zúčastňuje na zasadnutiach vlády, na ktorých sa prerokúvajú otázky patriace do jeho rozsahu úloh za podmienok ustanovených rokovacím poriadkom vlády.

**Článok 4
Hlavné úlohy splnomocnenca**

¹ Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

(1) Splnomocnenec pri svojej činnosti najmä:

- a) koordinuje konkrétne aktivity vo vzťahu k územnej samospráve,
- b) koordinuje aktivity vo vzťahu k modernizácii samosprávy, podporuje transfer poznatkov a príkladov dobrej praxe,
- c) formuje odbornú diskusiu so samosprávami a samosprávnymi združeniami s dôrazom na vytvorenie Nového komunálneho manažmentu,
- d) koordinuje aktivity ministerstiev a ústredných orgánov štátnej správy vo vzťahu k územnej samospráve, ale aj tvorbu strategického smerovania Slovenska vo vzťahu k modernizácii územnej samosprávy,
- e) participuje na spracovaní uceleného konceptu modernizácie samosprávy a miestnej štátnej správy vrátane rozšírenia príjmových možností samospráv, definovania ekonomického minima pre obce, odstupňovania kompetencií a komplexného nového komunálneho manažmentu,
- f) aktívne participuje a vykonáva aktivity v oblasti regionálneho rozvoja, participuje v oblasti Centier zdieľaných služieb pre spoločný výkon agendy samospráv a zavedenia podporných mechanizmov na systematickú podporu spolupráce medzi obcami, vrátane rozvoja Smart agendy.

(2) V rozsahu svojej pôsobnosti splnomocnenec ďalej plní tieto úlohy:

- a) podieľa sa na legislatívnom procese v oblasti územnej samosprávy a regionálneho rozvoja,
- b) vykonáva aktivity k modernizácii samosprávy, ale rovnako aj k nastaveniu lepšieho fungovania miestnej štátnej správy,
- c) aktívne podporuje šírenie príkladov dobrej praxe, transferu know-how a využívanie nástrojov benchmarkingu pre zvýšenie výkonnosti a efektivity samospráv,
- d) organizuje porady zainteresovaných orgánov a inštitúcií a po dohode s nimi navrhuje príslušné opatrenia a závery,
- e) v súlade s plnením svojich úloh zabezpečuje pre vládu vypracovanie alebo sa spolupodieľa aj na vypracovaní ďalších analytických a koncepcných materiálov,
- f) zabezpečuje a realizuje ďalšie činnosti, ktorými ho poverí vláda, alebo o ktoré ho požiada minister vnútra.

Článok 5

Zásady činnosti splnomocnenca

Splnomocnenec svoju činnosť vykonáva tak, aby nebola dotknutá právomoc a pôsobnosť ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ich zodpovednosť za plnenie úloh.

- (1) Ministerstvá a ostatné orgány štátnej správy poskytujú splnomocnencovi pomoc, potrebnú súčinnosť a informácie na plnenie jeho úloh uvedených v článku 4 tohto štatútu.
- (2) Splnomocnenec podľa potreby z vlastnej iniciatívy alebo na požiadanie informuje predsedu vlády, podpredsedu vlády alebo príslušného ministra o riešení otázok vo svojej oblasti plnenia úloh.

- (3) Splnomocnenec je oprávnený v medziach plnenia svojich úloh žiadať informácie a stanoviská od orgánov štátnej správy, ako aj od organizácií a inštitúcií v ich zakladateľskej a zriaďovateľskej pôsobnosti a spolupracovať s nimi v rámci plnenia svojich úloh.
- (4) Splnomocnenec pri realizácii svojej činnosti v medziach plnenia svojich úloh spolupracuje s orgánmi verejnej správy, ako aj organizáciami a inštitúciami v ich zriaďovateľskej pôsobnosti, s orgánmi územnej samosprávy, vedecko-výskumnými a vysokoškolskými pracoviskami, medzinárodnými organizáciami a ďalšími subjektami zaoberajúcimi sa rovnakým predmetom činnosti. Splnomocnenec tiež spolupracuje s relevantnými subjektami pri participatívnom nastavovaní, čerpaní a monitoringu fondov Európskej únie.
- (5) Splnomocnenec sa pri výkone svojej funkcie riadi Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a uzneseniami vlády, ako aj medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Článok 6

Vzťahy splnomocnenca

k orgánom štátnej správy, orgánom územnej samosprávy a iným subjektom

- (1) Pri svojej činnosti využíva splnomocnenec najmä informácie, stanoviská, podklady, rozbor a návrhy ústredných a miestnych orgánov štátnej správy, ako aj od organizácií a inštitúcií v ich zakladateľskej a zriaďovateľskej pôsobnosti a orgánov územnej samosprávy, expertné a odborné dokumenty Európskej únie, domácich a zahraničných odborných inštitúcií.
- (2) Splnomocnenec v rámci svojej činnosti spolupracuje s poradnými orgánmi vlády.

Článok 7

Organizačné, administratívne a materiálno-technické zabezpečenie činnosti splnomocnenca

- (1) Na zabezpečenie činnosti splnomocnenca sa na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) zriaďuje Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre územnú samosprávu (ďalej len „úrad“), ktorý je organizačne začlenený do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra.
- (2) Na čele úradu je splnomocnenec. Vnútroštruktúru úradu, funkcie, činnosť a rozsah úloh jednotlivých jeho organizačných zložiek určuje organizačný poriadok úradu, ktorý vydá minister vnútra.
- (3) Zamestnanci úradu sú v štátnozamestnaneckom pomere²⁾ alebo v pracovnoprávnom vzťahu³⁾ k ministerstvu vnútra.
- (4) Splnomocnenec realizuje politiku vlády pri riešení problematiky rozvoja územnej samosprávy prostredníctvom úradu.

²⁾ Zákon č. 55/2019 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ Napríklad zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- (5) Splnomocnenec alebo osoba poverená ministrom vnútra riadi, usmerňuje a kontroluje činnosť úradu.
- (6) Výdavky spojené s plnením úloh splnomocnenca a úradu sa hradia zo štátneho rozpočtu. Návrh rozpočtu splnomocnenca sa predkladá ako súčasť návrhu rozpočtu rozpočtovej kapitoly ministerstva vnútra. Splnomocnenec predkladá ministerstvu vnútra návrh rozpočtu odôvodňujúci finančné náklady potrebné na zabezpečenie činnosti splnomocnenca a jeho úradu v čase prípravy štátneho rozpočtu na nasledujúci rok.
- (7) Splnomocnenec bude vykonávať svoju funkciu bez nároku na odmenu.

Článok 8

Účinnosť štatútu

- (1) Tento štatút nadobúda účinnosť dňom jeho schválenia.
- (2) Zmeny a doplnenia štatútu schvaľuje vláda.